

Dosarul nr. 3ra-961/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, Gr. Dașchevici, M. Guzun)

Î N C H E I E R E

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Catana împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative, obligarea calculării și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 26 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 18 octombrie 2019, Vasile Catana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative, obligarea calculării și achitării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în perioada 19 mai 1999 - 02 noiembrie 2000, a efectuat serviciul în calitate de carabinier în cadrul Forțelor Armate, iar în perioada 09 februarie 2006 - 28 iunie 2019, a activat în cadrul organelor afacerilor interne. În temeiul ordinului nr. 320 ef din 26 iunie 2019, emis de Inspectoratul General al Poliției, a încetat activitatea în poliție după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie.

Reclamantul a menționat că certificatul nr. 34/45-4028 din 15 iulie 2019, eliberat de Inspectoratul de Poliție Rezina, atestă perioada de activitate în cadrul Izolatorului

de Detenție Provizorie al Comisariatului de Poliție Rezina, Inspectoratului de Poliție Rezina și în serviciul de detenție și escortă al Comisariatului de Poliție Rezina, Inspectoratului de Poliție Rezina. Astfel, vechimea în muncă constituie 24 ani și 10 zile, calcul fiind efectuat în baza Ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018, act care la rândul său a fost emis în conformitate cu pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Reclamantul a relatat că s-a adresat cu cerere la organul teritorial de asigurări sociale în vederea stabilirii pensiei, însă cererea a fost respinsă pe motivul neîntrunirii vechimii în muncă prevăzute de lege. Drept urmare, s-a adresat cu cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale în vederea anulării deciziei organului teritorial de asigurări sociale, însă aceasta la fel nu a fost satisfăcută.

Reclamantul Vasile Catana, a solicitat admiterea acțiunii, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-21212/19 din 26 septembrie 2019 și a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rezina nr. X-01/09-1522 din 12 august 2019, obligarea părții de a calcula și de a achita pensia începând cu 28 iunie 2019, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă acțiunea, s-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rezina nr. X-01/09-1522 din 12 august 2019 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-2121/19 din 26 septembrie 2019, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să achite lui Vasile Catana pensia pentru vechime în muncă, începând cu data de 28 iunie 2019, s-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Vasile Catana suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest, cerința privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică excedentul sumei adjuocate a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 26 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Catana împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative, obligarea calculării și achitării pensiei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că în perioada 09 februarie 2006 – 28 iunie 2019, Vasile Catana a îndeplinit serviciul în cadrul organelor afacerilor interne (f.d.9-11). La 20 martie 2018, Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr. 96, conform căruia se acordă înlesniri două luni vechimi în muncă pentru o lună de serviciu militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri din cadrul subdiviziunilor, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne funcționarilor publici cu statut special și militarilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor

de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală, izolatoare de detenție provizorie, care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne (f.d.13). Prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 320 ef. din 26 iunie 2019 s-a dispus încetarea raportului de serviciu al funcționarului public cu statut special Vasile Catana, conform art. 38 alin. (1) lit. c) - după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie (f.d.8).

Instanța de apel a reținut că, pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici. Astfel, este cert faptul că colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar.

Instanța de apel a conchis, că Vasile Catana a activat în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Rezina și în cadrul Serviciului Detenție și Escortă al Inspectoratului de Poliție Rezina. Prin urmare, reclamantul întrunește condițiile legale pentru a beneficia de calcularea vechimii în muncă cu avantaje. În aceste condiții, instanța de fond just a conchis despre temeinicia acțiunii și ilegalitatea actului administrativ contestat, deoarece circumstanțele speței cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 21 august 2020 și 21 septembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs prin intermediul oficiului poștal, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

În motivarea recursului, recurenta, Casa Națională de Asigurări Sociale, a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, fiind apreciate eronat probele.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel motivată, anexate la dosar, suplimentar invocându-se că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

În concluzie, recurenta a invocat că instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei.

La 14 septembrie 2020 și 30 septembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Vasile Catana copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 100, 107 vol. I).

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 29 iulie 2020, fiind recepționată de recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale la 30 iulie 2020 și 25 august 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică activă ana.rosu@justice.md, anexat la materialele cauzei (f.d.93, 96, vol. I).

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și a depus prin intermediul oficiului poștal, în termen, recurs nemotivat la 21 august 2020 și recurs motivat la 21 septembrie 2020. (f.d. 94-106, vol. I).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient

de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Gervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan